

พฤติกรรมการรับข่าวสารของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร

นางสาว พจมาลย์ ลีละยุวะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาในเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-027-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015416

工10302943

INFORMATION RECEPTION BEHAVIOR
AMONG READERS OF "KAO KASET" NEWSPAPER

MISS POJAMALN LEELAYOOVA

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-027-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการรับข่าวสารของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร

โดย

นางสาวพจมาลย์ ลีละยุวะ

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสกณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ

การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ดาภรณ์ วัชราภัย)

คณะกรรมการลูกบุญธรรม

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสกณ)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัชนี เชยจรวยา)

พจนารย์ สีลະญา : พฤติกรรมการรับข่าวสารของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร
(INFORMATION RECEPTION BEHAVIOR AMONG READERS OF "KAO KASET" NEWS-PAPER) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.พิระ จิรโสกณ, ๑๖๙ หน้า

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนที่มา ไป และพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร เพื่อทราบแหล่งข่าวสารข้อมูลทางการเกษตร และเพื่อสำรวจความคิดเห็นและความต้องการที่มีต่อรูปแบบของหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร รวมทั้งเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ การมีส่วนร่วมในสังคมและการมีตำแหน่งทางสังคม กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนที่มา ไป และพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร

ผลการวิจัยพบว่า ๑. วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อมวลชนที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร เปิดรับบ่อยครั้งที่สุด โดยส่วนใหญ่จะเปิดฟังที่บ้านของตนเอง เกือบทุกวัน รายการที่ชอบฟังคือรายการข่าวและรายการเพื่อการเกษตร ๒. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร ส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตรปีละ ๑-๕ ฉบับ (จากจำนวนที่เผยแพร่ ๒๔ ฉบับ) โดยจะเลือกอ่านเพียงบางตอน เรื่องที่ชอบอ่านคือ บทความรู้ๆ กาแฟ เกษตร ส่วนใหญ่มักจะไปอ่าน ณ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๓. แหล่งข่าวสารข้อมูลหลักทางการเกษตรของผู้อ่าน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ๔. ผู้อ่านเห็นว่า หนังสือพิมพ์ข่าวเกษตรที่จัดทำอยู่ขณะนี้มีข่าวดี ประมาณ เนื้อหาสาระ ขนาดของตัวอักษรและกำหนดออกโดยส่วนรวม เทียบสมดุลแล้ว ๕. ตัวแปรด้านเพศ ของผู้อ่านจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน และภาพพยนตร์ รวมทั้งปริมาณการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร และความเชื่อถือของข่าวสาร ๖. ตัวแปรด้านอายุจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อ วิทยุกระจายเสียง และนิตยสาร ๗. ตัวแปรด้านรายได้จะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน รวมทั้งปริมาณการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตรและความเชื่อถือของข่าวสาร ๘. ตัวแปรด้านอาชีพจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน ๙. ตัวแปรด้านระดับการศึกษา จะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อ วิทยุกระจายเสียง และนิตยสาร ๑๐. ตัวแปรด้านรายได้จะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน รวมทั้งปริมาณการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตรและความเชื่อถือของข่าวสาร ๑๑. ตัวแปรด้านการมีตำแหน่งทางสังคมจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และภาพพยนตร์ รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตรพัฒนาการ
ปัจจุบันศึกษา ๒๕๗๐

ลายมือชื่อนิสิต ผู้ผลิต ๗๗๗๗
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *พิระ จิรโสกณ*

POJAMALN LEELAYOOVA : INFORMATION RECEPTION BEHAVIOR AMONG READERS OF "KAO KASET" NEWSPAPER. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PIRA CHIRASOPONE, Ph.D. 160 pp.

The purposes of this study are : (1) to investigate the mass media exposure and newspaper reading behavior among readers of "Kao Kaset" newspaper (agricultural newspaper); (2) to determine their agricultural information sources; (3) to examine their opinion and demand on the "Kao Kaset" newspaper; and (4) to test the relationship among seven variables: sex, age, educational level, income, occupation, social participation and social leadership of the readers with their information reception behavior and reading behavior.

The results of the study are as follows: (1) In receiving of information, radio plays the most vital role among "Kao Kaset" readers. The readers listen to the radio in their own home almost every day. News and agricultural programs are their favorite programs; (2) Most of the "Kao Kaset" readers read 1-5 copies of the "Kao Kaset" fortnightly newspaper in one-year period. Their most frequent reading place is at the village newspaper reading place. They usually read only some parts of the paper and mostly read agricultural articles; (3) Their primary agricultural information source is agricultural extension officers; (4) Most of the "Kao Kaset" readers agree that the paper's size, format, content and the issuing date are appropriate; (5) Readers' sex significantly correlates with radio, television, newspaper and cinema exposure, the amount of reading in "Kao Kaset" newspaper and the paper's credibility; (6) Readers' age significantly correlates with newspaper and cinema exposure; (7) Readers' educational level significantly correlates with radio and magazine exposure; (8) Readers' income significantly correlates with newspaper exposure, the amount of reading in "Kao Kaset" newspaper and the paper's credibility; (9) Readers' occupation significantly correlates with newspaper exposure; (10) Reader's social participation significantly correlates with newspaper and magazine exposure, the amount of reading in "Kao Kaset" newspaper and the opinion about the benefit from reading "Kao Kaset"; and (11) Readers' social leadership significantly correlates with newspaper, magazine and cinema exposure and the opinion about the benefit from reading "Kao Kaset".

ภาควิชา การประชุมวัฒนธรรม
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ..... *นฤทธิ์ บุญยงค์!*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร. จ. ล.*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สาเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ ใจสกพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขและควบคุม การวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เนียมวงศ์กิจ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชนี เชียรรยา ซึ่งได้ให้คำแนะนำ การทาวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่เริ่มต้น ตลอดจนการตรวจแก้ไขในขั้นสุดท้าย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาของอาจารย์ทุกท่าน และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพวงษ์ วงศ์เลิศ มิตา นารดา พี่น้องทุกคนในครอบครัว และ คุณประภากร ยอดโถมร รวมทั้งครู-อาจารย์ ผู้เคยประสานวิชา รุ่นพี่ รุ่นน้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจ และ ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร. วิเชียร เกคุลิงห์ ที่สละเวลาให้ความช่วยเหลือในการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสาเร็จรูป รวมทั้ง เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัด และเกษตร้านปลประภากจังหวัด เชียงราย ชลบุรี นครราชสีมา และ นครศรีธรรมราช ที่ช่วยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ เป้าหมายและรวมรวมแบบสอบถามล่ง คืนให้ผู้วิจัย และบันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การอุดหนุน เรื่องทุนทางการวิจัยครั้งนี้ คืนให้ผู้วิจัย และบันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การอุดหนุน เรื่องทุนทางการวิจัยครั้งนี้

ในที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร. เจริญ คันธวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ คุณจุลนภา สนิทวงศ์ ณ อุบลฯ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คุณสมหมาย สุรฤทธิ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คุณแสงมนต์ ไชยพุกษ์ ผู้อำนวยการกองเกษตรสาร-นิเทศ และ คุณปริญญา เกิดในมงคล หัวหน้าฝ่ายข่าวและประชาสัมพันธ์ กองเกษตรสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้ให้ข้อคิด ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้การสนับสนุน และส่งเสริมในการศึกษาต่อของผู้วิจัยในครั้งนี้

พจมาลัย สีลະยูวะ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิจกรรมประจำศึกษา	๑
รายการตารางประชุม	๗
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ปัจจุบันในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	6
ค่าจำากัดความใน การวิจัย	7
ข้อจำกัดในการวิจัย	8
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
ลักษณะทั่วไปของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิจัย	39
ก. ลักษณะทางประชากรของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	39

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

v.	พฤติกรรมการ เปิดรับสื่อมวลชนทั่วไปของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตร	46
c.	แหล่งข่าวสารและการใช้ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรของ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	57
v.	ลักษณะพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร ความเชื่อถือ และการนาข่าวสารข้อมูลไปใช้ประโยชน์	59
j.	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อ่านที่มีต่อหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตร	63
ฉ.	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ การมีส่วนร่วมในสังคม และการมีความแห่งทาง สังคมกับการ เปิดรับสื่อมวลชนทั่วไป	70
ช.	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ การมีส่วนร่วมในสังคม และการมีความแห่งทางสังคมกับพฤติ- กรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	85
5	สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ	99
	สรุปผลการวิจัย	100
	อภิปรายผลการวิจัย	108
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	117
	เอกสารอ้างอิง	121
	ภาคผนวก	127
ก.	หนังสือขอความร่วมมือ	128
ข.	แบบสอบถาม	137
ค.	โครงการจัดทำหนังสือพิมพ์นั้ง "ข่าวเกษตร" เพื่อเกษตรกร ..	151
ง.	คำสั่งคณะกรรมการหนังสือข่าวเกษตร	155
จ.	ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	158

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ประวัติผู้เขียน 160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความลักษณะทางประชากร .	42
2	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความการ เปิดรับวิทยุกระจายเสียง	47
3	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความการ เปิดรับวิทยุ โทรทัศน์	49
4	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความการ เปิดรับหนังสือพิมพ์ รายวัน	51
5	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความการ เปิดรับนิตยสาร ..	53
6	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความการ เปิดรับภาพยนตร์ .	54
7	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความความ เชื่อถือที่มีต่อสื่อ แหล่งประเทท	56
8	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความแหล่งข่าวสารและการ ใช้ช้อนมูลข่าวสารทางการเกษตร	58
9	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความพฤติกรรมการอ่าน หนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	60
10	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความความ เชื่อถือของ ข่าวสารและการนำเสนอข่าวสารข้อมูลไปใช้ประโยชน์	62
11	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความความคิด เห็นด้านต่าง ๆ ที่มีต่อหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	65
12	ร้อยละของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว เกษตรฯ แนวความข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ มีต่อหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	67
13	แสดงค่าไคลสแควร์ระหว่าง เพศกับการ เปิดรับสื่อมวลชนทั่วไป	71
14	แสดงค่าไคลสแควร์ระหว่าง อายุกับการ เปิดรับสื่อมวลชนทั่วไป	73

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

15	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างระดับการศึกษาภัณฑ์การ เปิดรับสื่อมวลชนที่ว่าไป .	75
16	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างรายได้ภัณฑ์การ เปิดรับสื่อมวลชนที่ว่าไป	77
17	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างอาชีพภัณฑ์การ เปิดรับสื่อมวลชนที่ว่าไป	79
18	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างการมีส่วนร่วมในสังคมภัณฑ์การ เปิดรับสื่อมวลชน ที่ว่าไป	82
19	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างการมีตัวแทน่งทางสังคมภัณฑ์การ เปิดรับสื่อมวลชน ที่ว่าไป	84
20	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ การ มีส่วนร่วมในสังคม และการมีตัวแทน่งทางสังคม กับความมั่อยครั้งในการ อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	87
21	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ การ มีส่วนร่วมในสังคม และการมีตัวแทน่งทางสังคม กับปริมาณมากการอ่านหนังสือพิมพ์ ข่าวเกษตร	90
22	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ การ มีส่วนร่วมในสังคม และการมีตัวแทน่งทางสังคม กับความเชื่อถือข่าวสาร ในหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	93
23	แสดงค่าไคสแควร์ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ การ มีส่วนร่วมในสังคม และการมีตัวแทน่งทางสังคม กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเกษตร	97